

การเงินนอกระบบ

การเงินนอกระบบไม่ได้หมายถึงหนี้นอกระบบเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงแชร์ลูกโซ่ การระดมทุน หรือการใช้เงินในการทำธุรกิจที่ไม่อยู่ภายใต้ระบบการควบคุมกำกับดูแลของทางราชการ ซึ่งเป็นช่องทางหนึ่งที่มีฉ้อโกงมักจะแฝงตัวเข้าไปหลอกเงินจากเหยื่อ

ลักษณะกลไกการเงินนอกระบบ

เงินกู้นอกระบบ

เงินกู้โดยตรง

ผู้ให้บริการเงินกู้นอกระบบมักเป็นผู้ที่ไม่อยู่ในระบบสถาบันการเงิน ส่วนมากจะคิดดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าสถาบันการเงินกำหนด โดยจะบอกตัวเลขดอกเบี้ยหรือเงินคืนน้อย ๆ เพื่อดึงดูดผู้กู้ นอกจากนี้ผู้ให้บริการยังบังคับให้ลูกหนี้เซ็นสัญญาเงินกู้ที่ไม่ได้กรอกข้อความ หรือระบุจำนวนเงินกู้เกินจริง เช่น กู้ 10,000 บาท แต่ให้กรอกตัวเลขสูงถึง 30,000 บาท แต่ที่น่ากลัวคือ การทวงหนี้ด้วยวิธีที่โหดร้ายหรือผิดกฎหมาย เช่น ชูกรรโชก ประจาน หรือทำร้ายร่างกาย

ต้องจ่ายเงิน	= 150×90 = 13,500 บาท
ดอกเบี้ย	= 13,500 - 10,000 = 3,500
อัตราดอกเบี้ยจ่ายต่อ 3 เดือน	= (3,500+10,000)×100
	= 35% ต่อ 3 เดือน
อัตราดอกเบี้ยจ่ายต่อปี	= (35×3)×12
	= 140% ต่อปี

ข้อสังเกต

จำนวนจ่ายเงินหรือดอกเบี้ยที่นายทุนเงินกู้แจ้งต่อผู้กู้นั้น มักจะเป็นจำนวนจ่ายเงินหรือดอกเบี้ยต่อวันเพื่อให้ผู้กู้อินว่าเป็นจำนวนเงินน้อย แต่เมื่อคำนวณเงินที่ต้องจ่ายเงินเทียบกับเงินต้นแล้วจะพบว่าดอกเบี้ยที่นายทุนเงินกู้เรียกเก็บ จะสูงกว่าสถาบันการเงินที่มีทางการกำกับดูแลเป็นจำนวนมาก

สัญญาอำพรางเงินกู้ (หลีกเลี่ยงการให้กู้โดยตรง)

นายทุนเงินกู้จะให้ผู้กู้ใช้บัตรผ่อนสินค้าหรือบัตรเครดิตซื้อสินค้าที่มีมูลค่าแพงกว่าเงินกู้ เช่น ต้องการกู้เงิน 20,000 จะให้ซื้อสินค้ามูลค่า 26,000 บาท เมื่อได้สินค้านายทุนเงินกู้จะให้ผู้กู้นำสินค้านั้นมาแลกกับเงินกู้จำนวน 20,000 บาท แล้วผู้กู้จะต้องรับผิดชอบชำระค่าสินค้ากับบริษัทบัตรเครดิตพร้อมทั้งดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ

ข้อสังเกต

นายทุนเงินกู้ไม่ต้องรับความเสี่ยงในการปล่อยกู้เงินในครั้งนี้ เพราะทันทีที่จ่ายเงินให้กับผู้กู้ไป นายทุนเงินกู้จะได้รับสินค้าที่มีมูลค่าสูงกว่าเงินที่จ่ายให้ผู้กู้ไป

เงินด่วนทันใจ...เรา

เงินด่วนทันใจ

- อนุมัติภายใน 30 นาที รับเงินสดทันที
- ไม่มีการเก็บหลักฐานใด ๆ ไม่เช็กเครดิตบูโร
- ดอกเบี้ยถูก เลือกผ่อนชำระได้นาน 6 - 48 เดือน
- ชำระคืน ณ เคาน์เตอร์เซอร์วิสได้ทุกที่
- เพียงมีบัตรเครดิตหรือบัตรผ่อนสินค้าทุกชนิด

ปรึกษาได้ที่คุณใจดี โทร. 08x-xxx-xxxx

1. นำชาติทำสัญญาซื้อสินค้ามูลค่า 26,000 บาท กับร้านค้าที่รับบัตรผ่อนสินค้าที่นำชาติที่ถืออยู่ (ดอกเบี้ย 0.8%

ใครได้ใครเสีย...?

+ สินค้ามูลค่า 26,000 บาท

- ปล่อยกู้เงินด่วน 20,000 บาท

= กำไรในหนึ่งวัน 6,000 บาท

+ ได้เงินกู้ 20,000 บาท

- จ่ายเงินคืนค่าสินค้าให้ร้านค้าผ่อนสินค้า 10 เดือน 26,000 บาท

- จ่ายดอกเบี้ยให้ร้านค้าผ่อนสินค้า 10 เดือน รวม 1,158 บาท

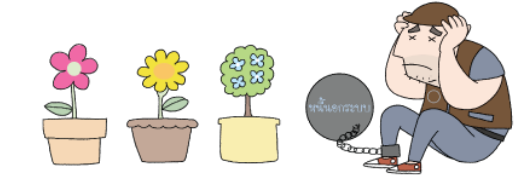
= จ่ายมากกว่าที่ได้รับ 7,158 บาท

เปรียบเทียบเสมือนจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ประมาณ 33% ต่อปี

ต่อเดือน ระยะเวลา 10 เดือน

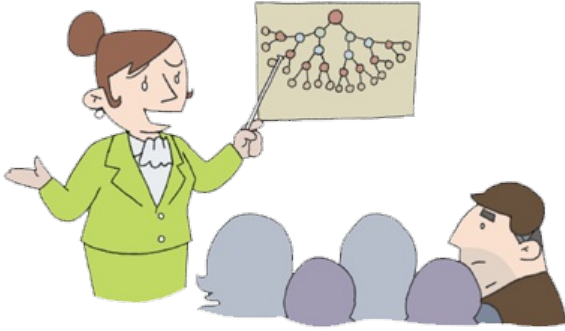

2. นายชาติไม่ได้รับสินค้าจริง แต่มอบสินค้ามูลค่า 26,000 บาทให้นายใจดี
3. นายใจดีจ่ายเงินสด 20,000 บาท แลกกับสินค้ามูลค่า 26,000 บาท

กลโกงแชร์ลูกโซ่

หลอกให้ทำธุรกิจขายตรงแบบแฟรนไชส์ลูกโซ่

แชร์ลูกโซ่บางครั้งจะแอบแฝงมากับธุรกิจขายตรง ซึ่งมีจลาชีพจะโฆษณาชวนเชื่อให้เหยื่อทำธุรกิจขายตรงที่มีผลตอบแทนที่ค่อนข้างสูง โดยที่เหยื่อไม่ต้องทำอะไร เพียงแค่ชักชวนเพื่อนหรือญาติพี่น้องให้ร่วมทำธุรกิจ เมื่อเหยื่อเริ่มสนใจ จะให้เหยื่อเข้าร่วมฟังสัมมนาและจ่ายค่าสมัครสมาชิก หรือซื้อสินค้าแรกเข้าไปในมูลค่าที่ค่อนข้างสูง (สินค้าส่วนมากมักไม่มีคุณภาพ) หรืออาจให้เหยื่อซื้อหุ้นหรือหน่วยลงทุนโดยไม่ต้องรับสินค้าไปขาย แล้วก็ได้รับเงินปันผลได้เลย ปัจจุบันยังมีการโฆษณาชักชวนผู้ลงทุนผ่านอินเทอร์เน็ตอีกด้วย

ข้อสังเกต

แชร์ลูกโซ่ในคราวธุรกิจขายตรงจะไม่เน้นการขายสินค้า การสาธิตสินค้า หรือทำให้สมาชิกเข้าใจในตัวสินค้า แต่จะเน้นการหาสมาชิกใหม่เพราะค่าสมัครสมาชิก/ค่าซื้อสินค้าแรกเข้า/ค่าหุ้นหรือหน่วยลงทุนจะถูกนำมาจ่ายเป็นผลตอบแทนให้กับสมาชิกเก่า แต่หากไม่สามารถหาสมาชิกใหม่ได้ ก็จะไม่สามารถจ่ายผลตอบแทนให้แก่สมาชิกเก่าได้

ชักชวนให้ซื้อสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต

มีจลาชีพจะใช้วิธีประกาศขายสินค้าราคาถูกผ่านทางอินเทอร์เน็ต ส่วนมากจะเป็นสินค้าใหม่หรืออาจเป็นสินค้าที่ยังไม่วางขายในประเทศไทย เช่น สมาร์ทโฟนรุ่นใหม่ล่าสุด ตุ๊กตาหรือของเล่นที่กำลังเป็นที่นิยมในต่างประเทศ โดยให้ผู้ที่สนใจแจ้งจำนวนที่ต้องการพร้อมโอนเงินค่ามัดจำ หรือจ่ายเงินเต็มจำนวน ส่วนมากเหยื่อจะได้รับสินค้าตรงตามคำสั่งซื้อ เหยื่อจึงหลงเชื่อสั่งสินค้ารอบที่ 2 โดยมักจะชักชวนเพื่อน หรือญาติ ๆ ให้ซื้อพร้อมกันเป็นจำนวนมาก เมื่อมีจลาชีพได้รับเงินแล้วก็จะหนีไปโดยไม่มีการส่งมอบสินค้าใด ๆ บางครั้งมีจลาชีพยังหลอกให้ร่วมลงทุนในสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้า การซื้อขายหรือเก็งกำไรจากากรขึ้นลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอีกด้วย

ข้อสังเกต

มีจลาชีพจะขายสินค้าในราคาถูกมาก และส่วนใหญ่จะส่งสินค้าตามคำสั่งซื้อในครั้งแรกที่มีการสั่ง เพื่อให้เหยื่อหลงเชื่อและสั่งสินค้าเพิ่มในจำนวนที่มากขึ้นกว่าเดิมมาก ๆ

วิธีป้องกันกลโกงการเงินนอกระบบ

เงินกู้นอกระบบ

◆ วางแผนรายรับรายจ่ายล่วงหน้าและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันปัญหาเงินไม่พอใช้ซึ่งอาจนำไปสู่การก่อหนี้

กลโกงแชร์ลูกโซ่

◆ ไม่โลภไปกับผลตอบแทนมูลค่าสูงที่มีจลาชีพนำมาล่อเพื่อเร่งการตัดสินใจ
◆ อย่าไว้วางใจหรือหลงใหลไปกับคำโฆษณาที่ลือเลื่องทางโทรทัศน์ที่ใส่ลักษณะคล้ายแชร์ลูกโซ่

- ◆ ประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของตนเองก่อนก่อหนี้
- ◆ ศึกษารายละเอียดของผู้ให้กู้ เพื่อป้องกันการถูกเอาเปรียบหรือการทวงหนี้โหด
- ◆ เลือกกู้เงินในระบบ เพราะมีสัญญาการกู้เงินที่ชัดเจนและเป็นธรรมมากกว่า
- ◆ หากจำเป็นต้องกู้เงินนอกระบบ ให้ศึกษาเงื่อนไข รายละเอียดสัญญาให้ดีก่อนเซ็นสัญญา

- ◆ ศึกษาที่มาที่ไปของการลงทุนหรือสินค้าให้ดีก่อนการลงทุน โดยเฉพาะธุรกิจหรือสินค้าที่ให้ผลตอบแทนสูงมากในเวลาอันสั้น หรือมีราคาถูกผิดปกติ
- ◆ หลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มธุรกิจที่ไม่แน่ใจ เพราะอาจถูกหลอกลวงให้ร่วมลงทุนในธุรกิจแชร์ลูกโซ่
- ◆ ติดตามข่าวสารกลโกงอย่างต่อเนื่อง

สิ่งที่ควรทำเมื่อตกเป็นเหยื่อกลโกงการเงินนอกระบบ เงินกู้นอกระบบ

หนี้นอกระบบส่วนมากเป็นหนี้ที่ผู้กู้ต้องรับภาระดอกเบี้ยค่อนข้างสูง ผู้กู้จึงควรรหาแหล่งเงินกู้ในระบบที่มีดอกเบี้ยถูกกว่ามาชำระคืน แต่หากไม่สามารถกู้ยืมในระบบได้ ผู้กู้จะต้องยอมขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อนำมาชำระหนี้ แก้ไขปัญหาดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นจนไม่สามารถชำระคืนได้ หากตกเป็นเหยื่อเงินกู้นอกระบบ สามารถขอรับคำปรึกษาได้ดังนี้

ส่วนอำนวยการปฏิบัติการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน

สำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน
สำนักงานเศรษฐกิจการคลังกระทรวงการคลัง ซอยอารีย์สัมพันธ์ ถนนพระราม
6 สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ โทร. 1359

ศูนย์ช่วยเหลือลูกหนี้และประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม

กระทรวงยุติธรรม ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ โทร. 0-
2575-3344

ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย

ตู้ ป.ณ. 1 ปณฝ. มหาดไทย กรุงเทพฯ โทร. 1567

กลโกงแชร์ลูกโซ่

หากตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่ ควรรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด แล้วติดต่อขอรับคำปรึกษาได้ที่

ส่วนป้องปรามการเงินนอกระบบ

สำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน
สำนักงานเศรษฐกิจการคลังกระทรวงการคลัง ซอยอารีย์สัมพันธ์ ถนนพระราม
6 สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ โทร. 1359

คำถามถามบ่อย

ทำไมธุรกิจในลักษณะแชร์ลูกโซ่จึงสามารถจ่ายผลตอบแทนเป็นจำนวนมากให้แก่เหยื่อได้

มีจลาชีพจะใช้วิธีนำเงินลงทุนของเหยื่อรายใหม่มาจ่ายผลตอบแทนแก่กับเหยื่อรายเก่าโดยไม่มีการทำธุรกิจจริง หากไม่สามารถหาเหยื่อรายใหม่ได้ ก็จะไม่สามารถจ่ายผลตอบแทนให้กับเหยื่อได้อีก

จะทราบได้อย่างไรว่า ธุรกิจขายตรงที่กำลังสนใจเป็นธุรกิจขายตรงแอบแฝงแชร์ลูกโซ่หรือไม่

ธุรกิจขายตรงแอบแฝงแชร์ลูกโซ่ มีข้อสังเกตเบื้องต้นดังนี้ (1) เรียกเก็บค่าสมาชิกค่อนข้างสูง หรือบังคับให้ซื้อหุ้นหรือสินค้าพร้อมกับการสมัครสมาชิก (2) ไม่สนใจการขายสินค้า ไม่เน้นการสาธิตการใช้งานสินค้า หรือสินค้ามักมีคุณภาพต่ำ (3) แผนการตลาดมักเน้นการหาสมาชิกมากกว่าการขายสินค้า เพราะผลกำไรจะมาจากการขายสมาชิกใหม่

ผู้จัดการบริการ

ทีมกลยุทธ์ ศคง.

